

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . » 13.—
za četrt . . . » 6-30
za en mesec . . . » 2-30
za Nemčijo olosetno » 29.—
za ostale inozemstvo » 36.—

V upravnih listih:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta . . . » 11-20
za četrt . . . » 5-60
za en mesec . . . » 1-90
3 polinjanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

Inserati:

Enostojna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . » 15 v
za dvakrat . . . » 13 v
za trikrat . . . » 10 v
za več ko trikrat . . . » 9 v

V reklamah notnih stano
enostojna garsondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenki nedelje in
praznika, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. III
Sprejema naročila, inserate in reklamne objave.
Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nekaj misli in dogodkov.

Ljubljana, 26. avg. 1910.

V »Venkovu« objavljiva češki agrarni poslanec Fr. Stanek daljši članek, v katerem se peča z nekaterimi vprašanji, ki jih je obravnavalo zadnje čase češko časopisje. Pred vsem se peča z znano Kramarovo izjavo v »Narodnih Listih«, v kateri Kramar poziva češke stranke, naj skupno nastopajo. Stanek izvaja med drugim:

V sedanjih razmerah je težko mogoče, da se doseže sloga, ker se nahajajo češke stranke, ki so v vladni službi, dasi na zunaj izjavljajo, da se zavzemajo za opozicijo. Stanek pravi, naj si češke stranke jasno povejo druga druga resnico, kako naj se nastopa v državnem zboru, naj se li zavzame opozicijsko ali pa vladno stališče. Z ozirom na dogovore med češkimi strankami naj se dela na to, da se razpišejo nove volitve, ker tako, kakor je zdaj sestavljena češka delegacija, ni mogoče sodelovati pri vladi, če se hočejo Čehi izogniti novim razočaranjem. Čehi ne smejo pripustiti, da se rešijo državne potrebščine, ker če se pripuste, jih bodo zopet porinili na stran.

× × ×

Minulo soboto se je predstavila ogrskemu ministrskemu predsedniku Khuenu Hedervaryju slovaška deputacija. Priložila se je, kako nečuvno in protipostavno postopajo mažarske oblasti in orožniki nasproti Slovakom. Khuen je priznal, da oblasti store nasproti nemažarskim narodom marsikaj, kar ni prav, da dokumentirajo svoje samoljubje . . . Čisto liberalno — po Macchiaveliju! — Kakšne so po krivnici Hrvaške priznane nepravilnosti? Suho in kratko hočemo podati dva zgleda, kako dobro se godi Slovakom pod kruto mažarsko pestjo. Mažarski pandurji so se zopet izkazali dne 13. t. m. v Petrovcu. Petrovškemu občinskemu načelniku je bil zažgan skedenj. Občinskemu tajniku, njegovemu namestniku in več občanom so pa zlikovci poškodovali hmeljne nasade. Pandurji so sicer dobro znali, kje naj iščejo krivce, ampak priliko so porabili, da se maščujejo nad tistimi slovaškimi poštenjaki, ki so ob zadnjih državnoborskih volitvah volili po svojem prepričanju in se niso udali pritisku Khuenovih plačancev. Pandurji so se spravili, mesto na prave krivce,

na neodvisne, premožne in še nikdar kaznovane petrovške občane. In kako so postopali z njimi! Nečloveško so jih pretepali in mučili. Ugllednemu in premožnemu posestniku Kukučki so čuvarji mažarskega reda in pravice prizadejali nič manj kakor sto ran. Pandurski rablji so bili seveda previdni in so odstranili vse priče, da se jim ne more nič zgoditi, ker so trpinčili poštene, neomadeževane Slovake. Svojim žrtvam so mažarski pandurji zagrozili, da jih bodo pobili, če se pritožijo ali če spravijo pandursko trinoštvo v časopisje . . .

Ob Štefanovem slavlju so napravili v Senici, stolici Njitra, drug zločin. Slovaškemu domoljubu in nabiralcu slovaških narodnih pesnij, odvetniku Štefanu Fajnorju so njegovi sorodniki pod asistenco staroste Sekerka na pokopališču postavili spomenik. Čisto rodbinsko žalostno slavlje so počastile tudi pandurske hijene, ki so s puškinih kopiti udrihale po žalujočih sorodnikih in jih razgnale pod pretvezo, da razganjajo nenaznanjeno javno zborovanje.

Res, Khuen krasno dela s svojimi pandurji za to, da dvigne moralo na Mažarskem!

× × ×

Nadškof Bettinger se je v Augsburgu na shodu bavarskega tiskovnega društva zelo toplo zavzel za katoliško časopisje. Izvajal je med drugim: »Vsak dan vidimo, kako ogromno moč ima časopisje. Mnogo se doseže po časopisju, česar razum in modrost ne dosežeta po drugih potih. Časopisje doseže, za kar se zavzame, naj bo še tako malenkostno in trapasto, samo če kriči. Mi smo glede na časopisje slabši in bomo tudi ostali, ker se ne moremo posluževati tistih sredstev, za se jih drugi lahko poslužujejo brez zadržka. Krivica se zato nagromadi z vseh strani na nas, ne da preidemo k napadu, kar bi bilo lahko, a nam naša katoliška vest prepoveduje orožje, ki se ga poslužujejo nasprotniki. Naši nasprotniki se poslužujejo laži. Iz mušice napravijo slona, da nas katoličane ponižujejo. Ostali bomo tudi slabši, ker ne moremo špekulirati z nizkimi nagoni velike mase, kakor to delajo mnogokrat nasprotniki. Naši nasprotniki ne potrebujejo duhovitosti, spretnosti in vztrajnosti. Mi moramo delati za naša načela, kar zahteva žrtev in samozatajevanja, ki ni vseč veliki množici, ki hlepi za senzacijami. Manjkajo nam tudi gmotna sredstva, da tekmujemo s svo-

jimi nasprotniki. Poslužiti se moramo drugega orožja, da uspešno tekmujemo s svojimi nasprotniki. Zaupajmo trdno v Boga, naši vplivni može in žene naj ne prinašajo zgolj denarnih žrtev za časopisje, marveč naj tudi sodelujejo pri časopisju!«

Lepe in krasne so misli, ki jih je obrazvil nadškof Bettinger. Strinjamo se popolnoma z njegovimi izjavami, ki veljajo tudi za naše razmere. Več dušnega sodelovanja in več propagande za slovensko katoliško časopisje bodi tudi geslo naših somišljenikov!

Kolera.

Na Dunaju je azijska kolera.

Danes dop. smo dobili z Dunaja uradno brzovjavo: Sanitetni departma notranjega ministrstva je v bakteriološki preiskavi dognal, da sta umrli ženski Held in Hoffman umrli na pravi azijski koleri. Ministrstvo javlja, da je odredilo obširne varnostne odredbe.

Kako se varujemo kolere.

Ljubljana sama ni po našem mnenju v nevarnosti, da nastopi kolera v slučaju, če bi se zanesla k nam, v najhujšem obsegu. Zdravniki, ki poznajo kolero, namreč naglašajo, da če pijejo ljudje dobro vodo, nevarnost ni velika. Bolj nevarno je za tisto najozgo ljubljansko okolico, ki je pravzaprav že danes predmestje, ker nima dobre, zdrave, pitne vode. Ko je razsajala leta 1892 kolera v Hamburgu, je obolelo na grozni boleznih od tisoč 30 oseb, v Altoni pa, ki se drži Hamburga, le 4, ker ima Altona boljšo vodo kakor Hamburg.

Kakor splošno znano, povzroča kolero takozvani koma-bacil, kakor je dokazal berlinski profesor Robert Koch leta 1883. Vžijejo se največkrat z vodo in se strašno hitro v želodcu in v črevih pomnože. Bacil se pa seveda ne zavžije zgolj z vodo, marveč tudi z drugimi živili.

Paziti moramo, da ne dobimo kolere, predvsem na to, da ne jemo skvarjenih reči: gnjilo sadje, slabe klobase, smrdljivo meso. Gledati se mora, da zdaj, ko nam grozi kolera iz Rusije in iz Italije, ne uživamo surovega mleka, marveč le prevreto mleko. Tudi pred vživanjem surovega sadja svare zdravniki, ker se lahko prenese po njem jetika, legar (tifus) in kolera. Sadje naj se, predno se zavžije, dobro opere. Priporočajo tudi, naj se ljudje vzdrže, če le mogoče, tudi kumar, so-

late in piva, kakor tudi drugih vplivnih pijač, ker slabe telesno odporno moč. Po tistih krajih, kjer nima popolnoma zdrave pitne vode, se priporoča, naj ljudje ne pijejo prej vode, dokler jo ne prekuhajo in prekuhano vodo zopet ohladi. Sicer pa pričakujemo, da izdajo oblasti navodila, da bodo ljudje poznali nevarnost, ki nam grozi. V Ljubljani sami naj se prično sistematično razkuževati tisti prostori, ki so kališča kolere, da ne bo prepozno.

Železniška uprava in kolera.

Železniška oblast nadzoruje potnike, ki prihajajo iz Rusije v Avstrijo. Ruski potniki se vozijo, kolikor le mogoče, v skupnih vagonih. Tudi potniki, ki prihajajo v Avstrijo iz Italije, železniške uprave natančno nadzorujejo.

Kolera v Požunu.

V Požunu je zbolela kuharica Antonija Trenko, ki se je peljala na ladji »Regensburg« skupno s služkinjo Hoffmann, ki se, kakor znano, na Dunaju bori s smrtjo. Ladjo »Regensburg« so v Požunu ustavili, da naj strožje in temeljito razkužijo.

Potnik na progi Lvov-Krakov obolel na koleri?

Krakovska policija je oddala v bolnišnico potnika Ruczinskega iz Minska, ki je obolel v železniškem vagonu med Lvovom in Krakovom. Vagon, v katerem se je vozil Ruczinski, so takoj razkužili, sopotnike pa nadzorujejo. Poroča se tudi, da je obolel na sumljivih znakih neki rezervist, ki je došel na orožne vaje iz Krakova v Lvov.

Protiv koleri ob meji.

Potnike iz Italije preiščejo v Albi in v Grignu zdravniki. Zelo strogo in natančno preiskujejo potnike, ki se pripeljejo v Galicijo iz Rusije.

V Budimpešti

zgrade lope, ki se bodo rabile, če izbruhne kolera. Odrede se tudi najstrožja navodila, da se prepreči kolera.

Odpovedane kraljeve vaje v Rumuniji.

Z ozirom na varnost kolere, so odpovedali v Rumuniji kraljevske vaje.

Protiv koleri v Pragi.

Praga, 26. avgusta. Dasi v Pragi ni neposredne nevarnosti, je takoj praški mestni svet sklenil, da stori vse, da se prepreči kolera. Pripravili so že zadostno vozov, kakor tudi lope. O odredbah so poročali takoj namestništvu. Došli ptujci bodo v Pra-

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. —
Prevel J. M.
(Dalle.)

Mirijam je pravzaprav videla le dva bojnika pred seboj: Marka, ki ga je ljubila in Kaleb, ki se ga je bala. Poveljnika sovražnih čet sta si bila vedno bližje. Okrog njih je divjal strašen boj, ki je bil dolgo časa neodločen. Kar naenkrat pa so od desne strani prihitele judom na pomoč nove vrste vojakov in Rimljani so uvideli, da se ne morejo ustavljati, zato so se umikali v svoje utrdbe. Pred utrdbami pa je še vedno divjal boj, Mark in Kaleb sta bila še vedno v sredi najhujšega ognja. Predno je Mark, ki je z bojem zakrival umikanje svojih čet, opazil nevarnost, bil je obkoljen od sovražnikov; ti so mu prebodli konja, Marka pa smrtno ranili. Nekaj vojakov rimskih so vjeli, a ti so se hitro sami usmrtili, ker je Tit izdal ukaz, da vsakega vojaka, ki se dá živemu vjeti, imenoma javno osramote in ako se vrne, kaznujejo s smrtjo ali ga pa izženejo v prognanstvo.

Tudi Kaleb je bil med ranjenimi. Najbrže sta Mark in Kaleb sama zadala drug drugemu nevarne udarce. Judje so si z zmago ta prostor osvojili in ker so imeli veliko ranjencev, prodrli so spodnje prostore starega stolpa in tja so spravili nekaj svojih ranjencev za prvo silo. Tudi Marka so v stolp privedli. Bil je nevarno ranjen in v nezavesti. Ponoči so pa s stolpa spravili vse ranjence, le Marka so tam pustili in stražo pri njem, ki pa seveda ni imela mnogo posla, ker se je Mark komaj zavedel, ko ga je vzdramil judovski vojaški zdravnik.

Vse to sta opazovali Mirijam in Nehušta skozi razpoke zidovja.

»Mark je torej vjet,« vzdihnila je Mirijam, »in ko se zave, ga bodo križali, kakor so to storili z drugimi.«

»Najbrže ga čaka ta smrt,« reče Nehušta, »ako se ne usmrti sam ali če se ne — reši.«

»Reši! Kako naj se reši?«

In uboga deklica je v svoji nesreči padla na kolena, sklenila svoji roki in prosila Boga, naj ji pove, kako rešiti Marka. »Naj raje jaz umrjem namestu njega!« je vzdihovala.

»Nehaj,« zavrne jo Nehušta, »kajti ako bova tukaj dolgo modrovali, res Mark, ako je še živ, umrje. Ako je Mark v spodnjih prostorih stolpa, tedaj

je blizo naših skrivnih vrat in mogoče bi ga bilo spraviti skozi skrivni vhod, ker stražniki, kakor se mi zdi, niso pri njem, ampak so zunaj pred odprtino. Posebno spočiti tudi ne bodo po celodnevem boju. Seveda je vse to samo mogoče, in upanja je malo, da ga rešiva.«

Mirijam je objela Nehušto.

»Poskusiva, Nu, poskusiva,« je zašepetala, »ako se nama poneseči, potem umrjeva skupaj z njim.«

»Najprej treba, da se prepričave, ali je sploh še živ. Prav varno morava s stolpa po stopnjicah, pripravljani pa morava biti na vse, tudi na smrt.«

Ustavili sta se na zadnji stopnjici, od tukaj se je Nehušta plazila po vseh štirih nekoliko bliže proti razpoki. Toliko večerne svetlobe je še bledele, da je na tleh videla nekaj svetlega, kakor vojaški oklep. Sklonila se je in zagledala vojaka. Takoj je spoznala, da je še živ, ker je vzdigoval roko proti glavi, kjer je bil najbrže ranjen. Tedaj pa se je priplazila tudi Mirijam do ranjenca.

»Ali je Mark?« zašepetala je Nehušti.

»Ne vem za gotovo. — Poklič ga po tihem in povej mu svoje ime,« reče Nehušta.

Mirijam se sklone k glavi vojakovi in šepetne:

»Mark, ali si ti? Mirijam te kliče!« Ob tem imenu ranjenec vztrepetal in vzdihne:

»Mirijam!«

Tedaj pa je Mirijam začutila celo nove moči v sebi. Močna kakor smrt je ljubezen. Bila je čisto mirna, roka ji je bila krepka, glava jasna in volja železna. Naj velja kar more, ona hoče Marka rešiti.

»Mark, ali moreš vstati, da ubežimo?«

»Glava me boli in moči nimam, ne vem, če bo sloo,« reče Mark, ki se je za hip zavedel.

»No, počakaj! Nehušta, pojdi sem, ti si močnejša. Jaz odprem skrivne duri, ti ga pa vzdigni. Toda hitro, kajti straže zunaj se nekaj gibljejo.«

Mirijam je vzela železo, s katerim so odpirali skrivna vrata, je vtaknila v razpoko in dvignila skalo.

»Sedaj pa le hitro, Nehušta, stražniki se gibljejo!«

Opirajoč se na Nehušto je Mark stopil par korakov in dospel do odprtine. A nakrat ga zapuste moči. Zastokal je: »Ne morem!« vzdihne, se zgrudi na tla in njegov oklep je glasno udaril ob kameniti prag. Stražnik zunaj je čul ropot in poklical svojega tovariša, naj mu posveti.

Nehušta pa je v tem prijel Marka

gi najstrožje nadzorovani. Hoteli bodo morali takoj javiti policiji došle ptujce. Policijski zdravniki morajo vsak dan nadzorovati hotele.

DRŽAVNI DOLGOVI NEKDAJ IN ZDAJ.

Kmalu bo minulo 100 let, ko je napravila naša država bankerot (1811) in so izgubili državni bankovci vso veljavo. O bteji priliki primerja dr. Beurle takratne razmere s sedanjimi. Država je imela takrat dvanajstkrat več dolga, kolikor je imela dohodkov. Zdaj imamo Avstrijci petkrat toliko dolga, kolikor smo ga imeli pred okroglo sto leti. Dr. Beurle se peča tudi s številom uradnikov pred 80 leti in zdaj. Takrat je imela Velika Avstrija z Ogrsko in z italijanskimi deželami (leta 1828) 13.729 uradnikov in 62.310 slug z državnimi delavci. Sedanje cislavanske dežele so imele 7712 uradnikov in 35.916 nastavljenecv. Prebivalcev je bilo 15.665.000. Na 360 prebivalcev je prišel en policijski Metternichovi dobi en dan nastavljenec. Zdaj daje država, v številni državne železnice, posla 500.000 nastavljenecv. Približno vsaka 50. oseba se torej nahaja v državni službi. Število državnih uslužbenecv zelo narašča. Od leta 1890 do leta 1900, je poskočilo število uradnikov od 263.544 na 334.974, torej za 71.430 (27 odstotkov). Prebivalstvo je naraslo v tem času od 23.895.000 na 26.150.000 (9 1/4 odstotkov). Penzije so v desetih letih poskočile od 34.700.000 na 57.700.000 K. Od leta 1828. sem je poskočilo prebivalstvo za 66 odstotkov, število državnih nastavljenecv pa za 660 odstotkov.

VENIZELOS, NOVI GRŠKI MINISTR-SKI PREDSEDNIK.

Poročali smo že, da so nove volitve na Grškem pomedle stare stranke in ustvarile čisto nov položaj. Grški prihodnji mož je Venizelos, znani voditelj Krečanov. Grki pričakujejo, da dovede Venizelos do združitve Krete z Grško. Novi mož je zdaj med Grki najbolj poljuden. O njem trde, da ne dela za svojo osebo, da ne išče osebnega dobička in da politike ne izrablja v svoje osebne namene, kakor je to na Grškem navada. Na Kreti je upravljal važne posle, ki ga pa niso obogatili, kar mu štejejo Grki v čast. Venizelos ni človek, ki hoče z glavo skozi zid. Prevlečen je in zmeren. Ko so hoteli grški častniki odstavit grškega kralja, je vplival na nje, da niso izvedli, kar so nameravali in da so se zadovoljili s tem, da se je sklicala narodna skupščina. Venizelos je tudi izposloval, da so k sejam krečanske zbornice pripustili mohamedanske poslance. Venizelos čakajo velike naloge. Gre se, da doseže previdno združitve Krete z Grško, kakor tudi, da reši Grško samo tiste krize, ki danes pretresa grško kraljestvo.

CETINJSKE SLAVNOSTI.

»Fremdenblatt« poroča, da se v glasi Črnogora dne 28. t. m. za kraljestvo. Naš cesar je odposlal črnogorskega vladarju ob petdesetletnem jubileju pristrčno pismo, v katerem mu čestita ob 50letnem vladarskem jubileju.

in ga vlekla skozi odprtino, Mirijam pa se je uprla s svojim hrbtom ob kamnu, da se ne bi zaprl.

Ob prodrti razpoki pri zunanjem zidu se je pokazala luč. Stražniki so hiteli v stolp. Bil je skrajni čas. Mirijam je spoznala, da ju stražniki zalotijo, ker je Nehušta mogla z Markom le počasi skozi odprtino. Zato je šla s ključem proti bližajočemu se stražniku. Srečo je imela. Stražnik se je ob vsakem mrliču spodtaknil in padel. To priliko je Mirijam porabila in vdarila s ključem po luči, da je ugasnila.

Nato se je obrnila, da bi zbežala, ker je vedela, da bo kamen sedaj kmalu zaprl odprtino, kjer so reševali Marka.

Žal, bilo je prepozno, kajti vojak, ki je hitro vstal, je iztegnil svojo roko in prijel Mirijam za obleko in jo trdo držal in glasno klical na pomoč. Mirijam se mu je izvijala, tolka ga z železom, ga praskala, toda vse zastonj, kajti v rokah vojakovih je bila brez moči kakor otrok. Čula je med to svojo borbo, da se je kamen zaprl. Vstrašila se je, ker zanjo je sedaj pot zaprta; ona je izgubljena. Vendar je bila vesela, ker je vedela, da je Mark že na drugi strani na varnem.

Mirijam se vojaku ni več izvijala; zbrala je svoje misli, kaj storiti. Vedela je, da kamna ne morejo z one strani takoj zopet dvigniti, ker je imela ona v rokah oni železni ključ. Treba jim bo še le iskati drugega železa. Spoznala je, da zanjo ni rešitve. Zato je vrgla daleč od sebe ono železo, da bi ga vojaki ne dobili.

TURKI GROZNO RAZBURJENI PROTI GRŠKI.

S položajem, ki je nastal vsled zmage »Ljudske Stranke«, se bo pečal mladoturški kongres v Solunu. Z zmago Venizelosa se peča vse turško časopisje. »Tanin« izvaja, da Turčija ne bo priznala Venizelosa, če postane grški ministrski predsednik in da v tem slučaju prekine vse zveze z Grško in odpokliče turškega poslanika iz Aten. — Tudi drugi turški listi pišejo v »Taninovem« smislu.

IZ RUSIJE.

V soboto odpotujeta iz Peterburga ruski car in carica v Friedberg, kjer ostaneta deset dni, nato pa v Nauheim, kjer se bo carica zdravila šest tednov. Koncem oktobra se vrneta v Peterburg. Od nedelje nadalje bodo v Nemčiji strogo zastražene vse proge, po katerih se bosta vozila car in carica.

ANEKSIJA KOREJE.

Angleži niso nič kaj zadovoljni, ker je njihova japonska zaveznica anektirala Korejo. Namigavajo, da tiči za Japonsko nemški bavjav, ker bi Nemci radi porazdelili otoke v Kitajskem morju med Nemčijo in Japonsko.

Dnevne novice.

+ Cesarjev dar goriškemu knez nadškofu. O priliki cesarjeve 80-letnice je tudi prevzvišeni knezonadškof goriški prejel od Nj. Veličanstva v dar iz kabinete pisarne lep in dragocen spominek v podobi cesarjeve slike, izdelane v bronu na marmornatem stojalu.

+ Presvetli gospod dr. Mahnič je došel za nekaj dni na oddih v Presko pri Medvodah.

+ Zmaga Slovencev v celjski okoliški občini silovito jezi Nemce, tembolj, ker so bili zmage tako gotovi, da beremo danes v glasilu Schulvereina »Der getreue Eckart«, ki je izšel nekaj dni pred volitvami, pod rubriko »Štajerska« sledečo notico: »Volitve v občinski zastop celjske okolice so izpadle v nemškem zmislu in pomenijo poraz dosedanjih slovenskih močtev v celjski občini.« — To so se uredili!

+ Morale uči slovensko častništvo — »Edinost«. Človek bi rekel, da so začeli kmetje žvrgoleti, slavčki pa orati. Zakaj »Edinost«, ki govori o moralni ali pa hotentot, ki se peča z logaritmi, to je precej enako. Ni ga na Slovenskem lista, ki bi znal bolj nesramno lagati in obrekovati, kakor »Edinost« in posebno o S. L. S. se je lagala in se še laže tako, da je skoro vsaka beseda lažnjiva, ki jo je kdaj o njej napisala. Splošna sodba je, da ga ni gršega lista na Slovenskem, kakor je »Edinost«, ker je njena morala ta, da laže, obenem pa se hlina. Tako je zopet zdaj zagrešila infamnost, ki zasluži, da se jo primerno zavrne. Zadnjič je »Slovenec« čisto po pravici naglašal, da se uredniki medseboj imenoma ne napadajo v izvrševanju svojega častnikarskega posla, zakaj »urednik je uslužbenec, ki stori le svojo dolžnost in čim zvesteje jo, tem boljši je«. Te besede, ki jih pošten človek pošteno razume, je »Edinost«, ne

Med tem pa so prihiteli drugi stražniki in zaklicali:

»Kaj pa je?«

»Ne vem«, odgovori prvi stražnik; »čul sem glas, kako je zažvenketal oklep in skočil sem v stolp, tu pa mi je nekdo izbil svetilko iz rok; to mora biti lopov, s katerim sem se hudo boril, da mi ni ušel. Poglejte, tukaj ga držim.«

Privzdignili so svetilke in ugledali pred seboj — krasno deklico z razpletenimi lasmi; vsi so se na vse grlo zakrohotali.

»Res, strašen lopov«, reče stražnik, »to dekle! Ali vedno kličeš stražo na pomoč, kadar te objame kaka deklica?«

»Kje pa je rimski poveljnik?« vsklikne drugi stražnik. »Kje je jetnik?«

In po vseh kotih so iskali ranjenca, a bilo je, kakor bi se bil vdrl v tla; nikjer ga niso mogli najti. Takoj so vojaki to sporočili svojemu poveljniku — Kaleb, ki je takoj prihitel v stolp. Ko je zagledal deklico, je vskliknil:

»Mirijam!«

»Kaleb, na čudnem potu se zopet srečava«, odgovori Mirijam.

»Kje imaš poveljnika Marka?«

»Saj čutite, da je tukaj tema, kakor v peklju, kaj naj jaz vem o njem?«

»To dekle ga je kam skrilo«, kričal je eden stražnikov, »nikogar drugega ni bilo tukaj.«

»Zvežite deklo«, reče Kaleb, »da vam še ta ne uide.«

In zgrabili so Mirijam, jo zvezali in tekali okoli zidovja, iskajoč Marka.

»Tukaj so neke stopnice«, zakliče

dvomimo, da nalašč, razumela tako, da smo rekli: »kar smo storili, smo storili je vsled ukaza«. No, pri nas se čisto samoposebi razume, da se časnikar strinja s splošnimi načeli lista in stranke, ki ji služi; če smo torej rekli, da vrši časnikar le svojo dolžnost, kadar piše, smo to rekli zato, ker je ta moment tisti, ki druži vse časnikarje, naj so kateregakoli prepričanja in zato se časnikarji medseboj tudi ne napadajo, kar je v vsem časopisju kulturnega sveta aksiom, le pri nas ne. »Edinost« je pa naše besede zavila, to pa čisto namenoma. da natolcuje, da katoliški časnikarji in sploh vsi, ki v naši stranki delajo, ne delajo po svojem prepričanju, ampak da so le hlapi, ki slepo služijo za »masno plačo«, kakor je bilo nedavno neke brati. »Edinosti« je bilo samo za to, da vrže v svet novo perfidijo, tista »Edinost«, ki je izmed vseh listov najhujše psovala, sumničila in opljuvala vsakega, ki je delal pri S. L. S., ki je očitala od prvega do zadnjega že vsem našim možem dobičkalovstvo in umazane namene, tista »Edinost«, ki brez laži sploh živeti ne more in pri kateri se je treba lagati iz principa, prostovoljno in na ukaz, na podlagi liberalnega prepričanja in pa vsled dolžnosti.

+ Katoliško gibanje med Čehi. Brnski socialno-demokratski list »Rovnost« je pred kratkim tožil o velikem napreduku čeških katoličanov v prvi polovici l. 1910 v organizatoričnem oziru. Od 1. januarja 1910. do 30. junija se je ustanovilo na Češkem 147 krajevnih skupin »Gospodarske zveze krščanskih kmetovalcev«, 49 društev krščansko-socialne mladine, 8 krajevnih skupin splošnega krščanskega strokovnega društva in 5 podružnic zveze krščansko-socialnih obrtnikov. V prvih šestih mesecih se je torej ustanovilo 223 krščanskih organizacij na Češkem.

+ Peter Rosegger za jude. Peter Rosegger je pisal berolinskemu profesorju Geigerju pismo, kako da sodi o judih. Geiger je namreč Roseggerja vprašal, če ima res takozvan Roseggerjev obrambni sklad antisemitski značaj. Rosegger je Geigerju na to odgovoril, da so lahko v nemškem šulferajnu tudi nemško misleči judje. Rosegger je zapisal med drugim, da glede na narodnost ne odločuje pleme, marveč mišljenje in da je boljši Nemec tisti jud ali pa Slovan, ki deluje za nemštvo, kakor tisti rojeni Germani, ki se skrijejo za grm, kadar bi morali kaj žrtvovati. — Z Roseggerjem se ni vredno prerekat, ker znamo, kam da pes taco moli. Rosegger si želi judovske reklame, zato jim je napravil tak poklon. Zdaj bodo vsi judovski časnikarji napeli vse sile, da bo Rosegger lepo prodajal svoja dela.

— Danes ponoči je bil velik ogenj v Trzinu, ki je uničil 7 gospodarskih poslopij.

— Velik požar v Črnomlju. Iz Črnomlja smo prejeli danes dopoldne brzojavko: Velik požar je uničil danes sedmim gospodarjem gospodarska poslopja s krmo in mnogo žita. Škoda je velikanska.

vojak, »brez dvoma je šel tod navzgor. Pojdemo ga iskat!«

Vzeli so seboj svetilke, stopali po stopnicah, prišli so do vrha, vendar niso našli nikogar. Ko pa so se vrnili, oglasila se je trobenta in od zunaj je bilo slišati silno vpitje.

»Bežite od tod! Nazaj v tempelj in vzemite svojega vjetnika seboj. Sam Tit prihaja nad nas z močno vojsko; ker je izgubil prefekta, se hoče zmaščevati nad nami. Kje pa je ranjeni Rimljan, Mark?« dostavi novodošli častnik.

»Izginil je«, odgovori Kaleb jezno in divje maščevalno pogleda na Mirijam — »na mestu sebe pa nam je ostavil to dekle, pravnučinko Benonijevo, Mirijam, ki je bila nekoč njegova izvoljenka.«

»Dekle, povej nam, kje je Rimljan, sicer umrješ. Pojdite, ne smemo izgubljati časa.«

»Poiščite ga«, reče Mirijam čisto mirno.

»Ubijte izdajalko!« zavpije stražnik, a Kaleb ga ustavi in reče:

»Primate jo in odpeljite seboj v tempelj, da jo sodi Benoni s svojimi sodniki, ki jo bodo znali že prisiliti, da pove resnico. — Hitro, le hitro naprej, zunaj so se najbrže že vdarili.«

In zgrabili so Mirijam in jo vlekli od Starega stolpa pred sodnike. Uro kasneje so se tega stolpa polastili Rimljani, ki so ga z ostalimi zgradbami vred razdejali.

(Dalje.)

— Tovorni vlak povozil je dne 23. t. m. po deseti uri zvečer na kočevski progi Jakoba Marolta, krojača, stanujočega v Spod. Slivnici. Ponesrečenec je popival po večih gostilnah in se ga je precej nalezel. Ob deseti uri jo je krenil po progi proti svojemu domu, kjer je najbrže obležal ter bil od tovornega vlaka št. 2382 povozen. Smrt je nastopila takoj, ker mu je glavo odtrgalo in so posamezni deli glave ležali po tiru raztreseni. Truplo se je preneslo v mrtvašnico v Spod. Slivnico.

— Katoliška društva idrijska prirede odhajajočemu č. g. kaplanu in katehetu Mih. Zevniku v nedeljo, dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Didič poslovljni večer, h kateremu se vsi somišljeniki in prijatelji najuljudneje vabijo.

— Krašnja. Dne 23. avgusta popoldne je udarila strela v hišo posestnice Poznič v Trdnjavi, občina Krašnja. V hipu je bila hiša v plamenu, prihitelo je hitro veliko ljudi, kateri so prav pridno gasili. Vsa čast tudi požarni brambi iz Lukovice, katera je takoj, ko je bila obveščena o požaru, prihitela na lice mesta in delala z res veliko vnemo. Bodi ji tem potom izrečena najsrčnejša zahvala, ker se ji je posrečilo ogenj odvrniti od drugih poslopj, katera so bila čisto v bližini. Več gasilcev je ostalo potem še celo noč z brizgalno na kraju nesreče in pazilo, da se ni kje kaj vnelo. Oni gospodje pa, kateri so vedeli toliko zabavljati proti požarni brambi, pa naj blagovolijo drugikrat naznaniti pol ure pred požarom, da bo gorelo, da bodo stali gasilci že kar pripravljene, kajti morajo vedeti, da je gasilni dom oddaljen dobre pol ure od kraja nesreče. — Očividec.

— Jeruzalemsko romanje. Ker sem prevzel vodstvo petja, zatorej uljudno prosim, da se mi prej ko mogoče pismeno javijo vsi gospodje pevci in gosposdične pevke, z dostavkom, kateri glas bode dotični pel(-). Josip Sicherl, organist v Ribnici, Dolenjsko.

— Kat. slov. izobraževalno društvo iz Podlippe pri Vrhniki, opozarja na veselico, ki se bo vršila 4. septembra popoldne. Natančen spored objavimo drug teden. Vsem prijateljem omike in poštenega veselja bo pripravljeno obilo razvedrila. Ker je veselica namenjena v prid nameravani zgradbi društvenega doma, zato se vsi naši somišljeniki, od blizu in daleč, vljudno vabijo, naj pridejo vsi 4. septembra v prijazno podlpiško dolino.

— Razmesarjen od osla. Pri Ronacherju na Dunaju nastopata te dni dva glumača z dresiranim oslom. Predvečerajnjam popoldne je osel ušel iz hleva na Marokkaner Gasse št. 5 ter naletel na cesti na nekega betežnega 60 let starega Jožefa Haslascherja. Komaj je osel zagledal starca, je planil nanj, ga ugriznil v roko in vrgel na tla. Osel je skakal po smrtno - prestrašenem Haslascherju s kopiti ter ga grizel v obraz, da je Haslascher obležal grozno razmesarjen in krvaveč na tleh. S silo so morali prihiteli ljudje odtrgati popadljivo osla od ranjenca, ki so ga prepegljali v bolnico.

— Najstarejša tiskarna na Hrvaškem Stjepana pl. Platzer v Varaždinu praznuje letos 90letnico svojega obstanka. Ustanovil jo je leta 1820 prastari oče sedanjeg lastnika Ivan pl. Sangilla-Freundsberg, ki je leta 1803 delal tudi v Kleinmayerjevi tiskarni v Ljubljani. — Hrvaško tipografsko društvo pa je te dni slavilo svojo 40letnico.

— Domžale. Tukajšnje gasilno društvo je praznovalo 80-letni rojstni dan presvetlega cesarja Franca Jožefa I. na jako slovesen način: Ob 8. uri zjutraj udeležilo se je sv. maše v farni cerkvi v Domžalah z bratskim društvom iz Stoba, veteranci z zastavo in godbo. Po sv. maši odkorakala so društva z godbo na čelu pred cesarjev spomenik, kjer je po primernem govoru defiliralo. Društva so se potem podala k hramu gasilnega orodja in v jako lepem sprevodu prepeljala gasilno orodje v novi dom. Gasilni dom je enonadstropna, 20 metrov dolga in 10 metrov široka stavba s primernim stolpom. Gasilno društvo si je z veliko požrtvovalnostjo gradilo svoj dom, vendar si je kljub raznih zaprek s pomočjo dobrotnikov in s podporo občine zgradilo krasni dom, kateri je ponos društvu in v korist občini. Gasilno društvo obstoja že 30 let, ima precejšnjo število odlikovancev za 25-letno zvesto službovanje, obhajalo bode v kratkem temu primerno slavnost, kar se bode pravočasno poročalo po časopisih. Udeležilo se je nešteto požarov in tudi delovalo pri jako nevarnem požaru leta 1887. pri c. kr. smodnišnici v Kamniku. Društvo bode izdalo ob 30-letnici izkaz požarov, pri katerih je delovalo od leta 1880. do leta 1910.

— Vič-Glince. Nov korak svojega delovanja je napravilo tukajšnje kat.

slov. izobraževalno društvo. Pred nekaj meseci se je ustanovil godbeni odsek, sekstet na lok. Pod spretnim vodstvom p. Ferdinanda so marljivi gojenci že toliko napredovali v glasbi, da so na Veliki Šmaren nastopili že na koro in proti pričakovanju dobro zasvirali dva komada. Ako bodo gojenci-delavci ohranili isto veselje do glasbe, kakor ga imajo sedaj, nas navdaja najlepše upanje, da bo društvo imelo svojo lastno, dobro izvežbano godbo, ki bo nastopala pri raznih prireditvah v novem društvenem domu, ki bo, upamo, v novembru že služil svojemu namenu. — Tukajšnji »zavedeni« Cirilmetodarji se z uprav ameriškano reklamo pripravljajo na nedeljsko slavlje, ki bo nekje v vrhovskem gozdu. Najbrž hočejo popraviti s pitjem, ker je 3. julij v Ljubljani pohljal tudi njih navdušenje in tam tudi niso bili vpoštevani, kakor so želeli. Za slavlje kaže posebno vnemo Kmetov g. Gašperček. Raz okno izobeša lepake, vsaki dan druge barve, da bi ja bolj vleko. Hudomušni ljudje, ki hodijo mimo, trdijo, da mladi gospod »farbce« prodaja. Pa najbrž mu tudi te »farbce« ne bodo mnogo nesle, predobro poznamo njih kakovost, da bi se mu dali »nafarbati«. Naše Cirilmetodarje bomo pustili nemotene v njih slavlju, mi se bomo pa udeležili lepše, koristnejše in ceneje zabave. Vrli rožnodolinski mladeniči, člani izobraževalnega društva, bodo namreč v nedeljo uprizorili v restavraciji »Rožna dolina« lepo igro: »Sinovo maščevanje ali spoštuj stariše!« Iz lastnega nagiba so sklenili čisti dobiček darovati za pokritje stroškov kapelice presv. Srca Jezusovega. Ta plemeniti sklep naših vrljih fantov nas je ganil, da se bomo v lepem številu odzvali njih vabilu in prišli k lepi predstavi, ki se bo začela ob 7. zvečer. Člani »Slovenske Straže«, storite svojo dolžnost in agitirajte med somišljeniki za obilno udeležbo. Svoji k svojim!

— **Na dveh jablanah** so na nekem vrtu v Podlpi na Vrhnikih poleg sadov tudi jako lepi cveti, menda nasledek zelo vročih dni. Dne 21. t. m. je bilo v senci 26° R.

— **Srbski konzulati v Bosni.** Dunajska vlada je obvestila srbsko, da ni nikakih ovir za ustanovitev srbskih konzulatov v Bosni in Hercegovini. Nato je srbska vlada zunanjemu ministru Milanoviću poverila nalogo, da se z grofom Aerenthalom dogovori o vseh podrobnostih. Prihodnje leto ustanovi Srbija v Bosni pet svojih konzulatov.

— **Iz vipavske doline.** Po dolgotrajnem deževju dobili smo pretekli teden lepo jasno vreme. Solnce gorko pripeka in grozdje lepo zori. Obeta se nam splošno srednje dobra vinska letina. Letos imamo tudi obilo češpelj, katerih, kakor čujemo po drugih krajih ni. Cena jim je 16 do 20 v kg. Kakor drugod imamo tudi pri nas obilo sena in tudi otava je prav lepa. Poljski pridelki, zlasti krompir in fižol so se letos dobro obnesli. Cena vinu je zadnji čas za polovico poskočila. Vinogradnikom, kateri niso še prodali svojega pridelka, kateri ima sedaj ceno 36 do 40 K hektoliter, je to prav po volji. Saj pa tudi prejšnja nizka cena nikakor ni bila primerna visokim stroškom, s katerimi je dandanes združeno pridelovanje vinske kapljice.

— **Posestvo Bled zagrebškega nadškofijskega kapitlja** hoče ogrska vlada na vsak način dobiti v svoje roke v svrhu kolonizacije. Ponudila je 1060 K za oral, kapitel pa zahteva 1140 K, vsled tega so se pogajanja razbila in je nastala med Khuenom in Tomašičem baje precejšnja napetost. Nesramnost ogrske vlade se vidi zlasti iz tega, da ne odneha od svoje zahteve po Bledu in ga ne pusti prodati drugemu, dasi se je medtem oglašil drug kupec, ki ponuja za posestvo več, kakor zahteva od ogrske vlade sam kapitelj, namreč pet milijonov kron.

— **Nova zagrebška vseučiliška knjižnica** bo stala na južnem delu zapadnega perivoja in bo zgrajena po načrtu arhitekta Lubinskega.

— **Spremembe v tržaški duhovščini.** Č. g. Avg. Zlobec, kaplan v Sežani, je postal ekspozit v Vatovljah in bo excurrento oskrboval tudi Barko. Č. g. Ferd. Stadler je premeščen iz Jelšan za kaplana v Sežano, č. g. Vinko Žigulič iz Kastva v Jelšane, č. g. Anton Ortolani je imenovan za ekspozita v Karsehah. Č. g. novomašnik Artur Fava je nameščen kot vikar in duhovni pomočnik v Piranu, č. g. novomašnik Miros. Glavič kot kaplan v Škednju, č. g. novomašnik Zavodl Pavel kot kaplan v Kastvu. Veleč. g. veročitelj na c. kr. državnih nemških ljudskih in meščanskih šolah Henrik Šonc je pohvalnim odlokom oproščen dosedanjega mnogoletnega vodstva škofijskega konvikta. Č. g. Jakob Ukmar, dosedaj kaplan pri Starem sv. Antonu v Trstu, je določen

za ravnatelja škofijskega konvikta. Na njegovo mesto pride č. g. Adrijan Brumen, dosedaj duhovni pomočnik pri sv. Jakobu v Trstu. Č. g. Marcel Murlo je premeščen iz Milj kot duhovni pomočnik k sv. Jakobu v Trst, na njegovo mesto pa je določen č. o. Jožef Zanutti iz reda kapucinov.

— **Ukradli** so 22. t. m. nekemu kmetu iz Barata, župnija Kanfanar v Istri, podnevi na paši vola; nekemu drugemu kmetu v Benečiji so ponoči ustrelili psa - čuvaja in ukradli dva janca. Oblasti, kje ste? Je že 11. ura in čas da se ganete. Kaj takega se ne dogaja niti na Turškem.

— **Od južne železnice.** Na novo sta nastavljena kot uradniška aspiranta: Janez Sabatin v Laški trg in Adolf Schmuk k Sv. Lovrencu; prestavljeni so: asistent Mihael Gala iz Predinga na Pragersko; uradniški aspirant Jakob Črnjavič iz Hrastnika v Sežano; revident Ivan Telčik iz Spielfelda v Inomost; postajenačelnik Alojz Hartman iz Ernovča v Spielfeld; adjunkt Matija Švagl iz Trbovelj v Celje; revident Peter Janc iz Poljčan v Trbovlje; adjunkt Maks Mihelčič iz Pragerskega kot postajenačelnik v Sežano in uradniški aspirant Leopold Macolda iz Vuhreda k Sv. Juriju ob južni železnici.

— **Zgodnjo zimo** nam letos obečajo lastavice, ki so se že začele seliti na jug.

— **Zrakoplovne tekme v Zagrebu** so napovedane na 28. t. m. Vprizorita jih znani zrakoplovec Simon in inženjer Szekeley.

— **Enotne hrvaške jedilne liste** je založilo hrvaško natakarsko društvo in se uvede v vse hrvaške restavrate.

— **Dantejeva Divina Commedia v hrvaškem jeziku** v vseh treh delih je te dni izšla v škofijskem semenišču v Kotoru. Prevod je napravil škof Franc Uccellini in ga posvetil »edinosti in ljubezni med Hrvatimi in Srbi, brati ene krvi in enega jezika.«

— **Srbske izvozne klavnice.** Srbsko ministrstvo je potrdilo pravila delniške družbe za zgradbo izvoznih klavnice v Tekiji nasproti Oršove in v Mitrovici na Savi. Klavnici bota v najkrajšem času dograjeni.

— **Otvoritev novega mostu pri Tacnu** se je izvršila jako slovesno. Ljudstva je bilo na tisoče. Popoldne je bil naval v Tacnu; a proti večeru še večji pri Bitencu; zažarela je prvič elektrika; na cesarski inicijali 26 žarnic, tri na mostu, ostale na vrtu, vseh nad 80. Luč je krasna. Električni tok ima 230 k. m., voda je nad turbino 3 metre. Pri mostu je železne konstrukcije nad 70 metrov, ostalo beton; vsa dolžina mostu je nad 114 metrov; konstrukcija vsa jako okusna, elegantna; vsa čast g. inženirju! Dne 17. novembra poteče že tretje leto, kar je stari most odnesla Sava. Tudi na cesti mrgoli delavcev; od Tacna do Skaručine ne bo nobenega klanca več.

— **Slovenka umrla v Ameriki.** Iz Jolietta se poroča, da je umrla 45letna Slovenka gospa Barbara Nemanič v svojem stanovanju na North Chicago.

— **Nov dalmatinski parobrod.** Dne 19. t. m. je bil v Dubrovniku blagoslovljen novi parnik kapitana Iva Račića — »Izabran«, ki je s svojimi 7000 tonami največji dalmatinski parnik.

— **Umrl** je 23. t. m. v Vinkovcih v Slavoniji župnik v pokojju, opat in hrvaški pisatelj Stojanović.

— **Seznam pristojbin,** ki jih tuje diplomatične oziroma konzulatne zastopstvene oblasti pobirajo za legaliziranje listin in za poveritve potnih listov, je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Zoološki vrt v Zagrebu.** V Zagrebu so se z velikim navdušenjem oprijeli namere ustanoviti zoološki vrt. Vso akcijo bo vodil senator Taborski, in takoj, ko se zaključi jesenska razstava, se bo začelo s predelji.

— **Dubrovnik sprejema** te dni številne visoke goste, ki potujejo na Cetinje. Minole dni so prišli s parnikom »Gödöllö« oziroma »Pannonia« veliki knez Peter s spremstvom, srbska princezinja Jelena, in 27. t. m. pride srbski prestolonaslednik Aleksander. Batenberški princ Franc Jožef s soprogo in spremstvom potuje preko Gruzija.

— **Ameriška eskadra na Reki.** Sredi prihodnjega meseca pripluje v reško luko ameriška eskadra.

— **Hrvatstvo na Reki** ne pozna več nobenih mej; te dni je policaj ustavil na cesti nekega tipografa, ki se je vračal s strokovnega tipografskega shoda v Zagrebu in je imel pripet mednarodni tipografski znak v hrvaških barvah in s hrvaškim napisom. Kam si prišla, hrvaška Reka!

— **Škandalozne razmere** vladajo na večernih vlakih c. kr. državne železnice: gorenjske in kamniške proge. Vozovi — časih celega vlaka — niso čisto

nič ali tako slabo razsvetljeni, da ne razločijo niti svojega soseda poleg sebe. Pa ne mislite, da se to godi samo v vlakih, ki prihajajo v mraku v Ljubljano — ne! tudi v pozni noči vlada po vagonih egipčanska tema. Razni alkohola in nadkajžarske omike polni izletniki pa uporabljajo ugodno priliko, da nadlegujejo ženstvo na svoj način. V imenu javne morale zahtevamo, da se temu šlendrijanu takoj napravi konec in se ustavi surovo in škandalozno obnašanje gotovih ljudi. Kako pridejo naše matere, žene, dekleta in sestre do tega, da so prisiljeni poslušati cele ure trajajoče umazanosti in prisostovati odurnostim, katerih ni moči niti opisati v dostojnem listu. Zasledevali bomo zadevo naprej in brez vseh ozirov našli pota in sredstva, da se napravi red, kakor naj vlada v dostojni družbi.

— **Fr. Ks. Finžgarjev »Divji lovec« v Preski.** Pretečeno nedeljo, dne 21. t. m. je Orel v Preski skupno z izobraževalnim in delavskim društvom proslavil 80-letnico našega cesarja Franca Jožefa I. z gledališko predstavo »Divji lovec«, ki se je uprizorila z nepričakovano lepim uspehom. Smemo trditi, da kar je naše društvo priredilo dramatičnih predstav (in teh je bilo, kar obstoja društvo, okrog 20), ni še pri nas nobena dosegla tako krasnega uspeha, kot ta, bodisi v moralnem, kakor tudi v gmotnem oziru. Prostorna dvorana je bila natlačena polna občinstva, ki je kljub neznosni vročini vztrajalo do konca igre in z napeto pozornostjo sledilo dejanjem. Viharni aplavzi med vsemi akti, kakor tudi na koncu igre so pričali zadovoljnost gledalcev, ki je bila splošna in splošno je tudi mnenje, da kaj takega niso pričakovali v Preski. Ni čuda, saj je pri naši igri pomagal tudi sam pisatelj igre Fr. Ks. Finžgar, za kar mu izrekamo toplo zahvalo. Vsa čast pa gre našim vrlim igralcem in igralkam, ki so z veliko vztrajnostjo in požrtvovalnostjo delovali pri pettedenskih pripravah in vajah ter edino s tem dosegli tako krasne uspehe in želi tako viharno pohvalo, kakoršne še nikoli ne. Saj pa tudi zaslužijo vso pohvalo, kajti odlični kritik očividec se je izrazil, da tako igrati »Divjega lovca« še ni videl na deželi, razun v gledišču. Torej iskrena zahvala vsem vrlim igralcem in igralkam, zlasti pa gg. dijakom za prijazno sodelovanje v glavnih vlogah, Janezu Zavrtniku itd. Posebna zahvala pa gospodu I. Franku za njegovo naklonjenost, ker nam je naredil za to igro primerne dekoracije. V častno dolžnost pa si štejemo tudi izrekaty iskreno zahvalo vsem našim udeležnikom, zlasti preč. duhovščini ter gosp. Fr. Jarcu iz Medvod in njegovi rodbini, kakor tudi vsem gg. letovičarjem za obilno udeležbo. Naznanjamo pa obenem, da se igra »Divji lovec« v nedeljo, dne 4. septembra, zopet ponavlja z ravno isto vstopnino. Spored pa bo v toliko izpremenjen, da v prvi točki prireditve nastopi pevski zbor. K obilni udeležbi vse uljudno vabi društveni odbor.

— **Kupujte vžigalice** v korist obmejnih Slovencev! Vodstvo stranke »Štajerca« je izdalo vžigalice, ki so enako velike, kakor Südmarkine. Te vžigalice imajo sliko, podobno glavni nemškutarskega lista »Štajerca«, ter imajo namen izpodrinuti slovenske vžigalice po trgovinah in javnih lokalih. Slovenci, kupujte vedno in povsod samo vžigalice v korist obmejnih Slovencev!

— **V Ameriki umrla Slovenka.** V Calumetu je 5. t. m., ob 4. uri zjutraj umrla v visoki starosti 76 let Margareta Klobučar, rojena Žagar, mati predsednika slovenskega tiskovnega društva v Calumetu, gospoda Mihaela Klobučarja. Pokojnica je bila iz Dobljč pri Črnomlju doma in je prišla pred 22 leti na Calumet, kjer je sedaj živeła pri svojem sinu.

— **Konferenca Sodalitytis** za ribniško dekanijo bo v sredo, dne 31. t. m. v Robu. Začetek ob 10. uri.

— **Meteor.** Pisali ste pod rubriko »Krasen meteor«, da se je videl 19. t. m. ob tri četrt na 9. uro zvečer meteor. Slučajno sem bil jaz navzoč, ko je padel na tla blizu našega skednja. Oddaljen sem bil kakih 80 do 100 korakov. Iskal sem ga, ali brezuspešno. S spoštovanjem Ivan Kunčič ml., Mlino 30, p. Bled.

— **V češke roke** je prišla električna železnica iz Matulj v Opatijo.

Ljubljanske novice.

Ij **Preiskave o klicih »Živela Srbija«** se nadaljujejo. Pilarski pomočnik, ki je take klice že priznal, se piše Franc Berdovnik ter je stanoval na Starem trgu pri — štautu. Toliko, da ne bo »Narod« zavijal, da je morda Berdovnik stanoval v »Katoliški Tiskarni«.

Ij **Konferenca Sodalitytis** za dekanijo ljubljanske okolice bo v četrtek dne 1. septembra v St. Jakobu ob Savi dopoldne ob 10. uri.

Ij **Pozor!** Posebno pozornost pred kolero moramo priporočati poklicani oblasti z ozirom na delavstvo v Gruberjevem kanalu. To delavstvo živi v človeka nedostojnih razmerah po kletih, drvarnicah, podstrešjih, lopah, hlevih in drugih takih prostorih; o kakih telesni ali stanovanjski snagi ni ne sluha ne duha, v največjih praznikih jih vidiš enako zanemarjene kakor ob delavnikih, a v obližju teh ležišč ti prihajajo v nos vonjave, da si ne upaš mimo. Neznosno je tudi, da delavstvo nima stranišč. Kakšna je hrana teh zapuščenih revežev, si lahko mislimo, a tudi dobre vode nimajo povsod pri rokah. Ker je to delavstvo tudi zelo nestalno in se vedno menja ter prihaja skupaj iz vseh vetrov — zlasti pa z juga — je na prvi pogled jasno, koliko nevarnost v zdravstvenem oziru tvori za okolico in Ljubljano. Poklicana oblast naj tu strogo vrši svojo dolžnost!

Ij **Kolodvorske ulice** so menda res prava blatna vas našega mesta. Po vseh tistih oštarijah in vojaških taverinah noč in dan večno tuljenje, vpitje, rjojenje, gromeči spektakel avtomatov in harmonik, ceptanje pesalcev z nogami in tepeži! Zadnje čase se ti pretepi kar lepo prenašajo iz gostilne v gostilno in potem na cesto; če jo pasira ravno v tako ugodni priliki tudi povsem slučajno mimo došel človek, pa prileti nanj klofuta, pest, vrček — ali kdor je posebno srečen, stakne tudi sunljev z nožem, kakor se je to pred par dnevi zgodilo nekemu pasantu. Ker se shajajo v tej itak prometa polni ulici izseljenci, Makedonci, vojaki in ponočnjaki, bi bilo več kot potrebno, da se v tej ulici nastavi stalno stražo. Patulje nezadoščajo — skoro vsako noč je v tej ulici slišati klicanje po policiji — a straže ni, ker patroljira bogvekod zopet po mestu. Čas bi bil, da se vendar enkrat napravi red.

Ij **Prijatelj prisilne delavnice.** V sredo popoldne je popival v neki gostilni 40letni samski dninar Alojzij Merlak iz Vrhnik in se potem, ko je bilo treba plačati, hotel izmuzniti iz gostilne. To nakano je pa natakarica opazila in poklicala stražnika, ki je moža aretoval. Merlak je imel že večkrat opraviti s sodnijo, prebil je tudi že tri leta v prisilni delavnici ter se izrazil, da komaj čaka, da pride zopet tja. Izročili so ga sodišču in ni izključeno, da se njegova želja izpolni.

Ij **Društvo državnih, sodno-pisarniških oficijantov in pomočnikov za Kranjsko** ima dne 4. septembra t. l. ob tretji uri popoldne v prostorih hotela »Štrukelj« v Ljubljani, Kolodvorske ulice, svoj ustanovni občni zbor, katerega naj bi se tudi gg. kolegi iz dežele v lastnem interesu polnoštevilno udeležili.

Ij **I. javna ljubljanska skladišča Krisper & Tomažič** so dobila s pretečnim tednom dovoljenje za užitnine prosti transit ter je uradno poslovanje že v polnem teku, na kar se gospodje trgovci za vsak slučaj opozorijo.

Ij **Dober prijatelj.** Ko sta predsinonjim čakala kosca Ivan Skubic in Jožef Zupančič, rodome iz Muljave, na Cesarja Jožefa trgu za delo, jima je postal dolgčas in sta odšla v gostilno. Ko sta se navžila »sladke kapljice«, sta se napatila na Grad. Ko je pričel Skubic dremati, ga je Zupančič toliko časa nagovarjal, da mu je ta dal spraviti 7 K. Presenečen pa je bil, ko se je prebudil, kajti Zupančiča ni bilo nikjer, poleg tega pa tudi ne Skubiceve kose.

Ij **Poskušen samoumor.** Sinoči je pred Prulami skočila v Ljubljano 28 let stara natakarica D. M., katera bi bila postala gotovo žrtev valov, ako bi je ne rešil Leopold Klešnik, mojster tobačne tovarne, ki se je ravno takrat vozil s čolnom po vodi. Vzrok poskušene samoumora je dolgotrajna bolezen v nosu. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Plinovo svetilko razbil** je včeraj nek voznik v Sodnijski ulici in napravil mestni občini 10 kron škode.

Ij **I. slovensko društvo perotinarjev in rejcev** vseh malih domačih živali ima v nedeljo, 28. t. m., ob desetih dopoldne v hotelu »Ilirija« svoj občni zbor.

Ij **Steklena plošča odtrgala** se je včeraj v Wolfovi ulici pri nekem oknu in padla na tla. K sreči ni takrat šel nihče mimo.

Ij **Lastovke** so se že začele zbirati okrog vaških zvonikov, kjer starejše svoje mladiče urijo in vadijo v letanju za dolgo pot na topli jug. Nekaj ptic selik je že na poti in kaže se, da se tudi lastovke v kratkem od nas doslove.

Denarji nemških obrambnih društev. Na Nižjem Avstrijskem imajo Nemci obrambno društvo »Zveze Nemcev« (Bund der Deutschen in Niederösterreich), kateri načeluje dr. Pollauf in na katerega je padlo od strani nekdanjih njegovih sodrugov iz Schönerjerje družbe v zadnjem času toliko pikrih besed, ki se jih v navadnem življenju ne sprejme mirno. V »Alldeutsches Tagblatt« se je dr. Pollauf očitala v mnogih »Poslanih« laž in strahopetstvo, Schönerjer ga je imenoval izdajalca, ki izrablja narodno obrambno misel kakor tudi obrambno društvo, da si ustvari novo stranko Dr. Pollauf proti vsem tem trditvam nastopil. Pa ne samo to! Vsenemci so tudi ostro kritikovali dr. Pollaufovo nemško obrambno društvo. Iz računskega izkaza obrambnega društva »Zveze Nemcev« na Niž. Avstrijskem za leto 1909 je razvidno, da je imelo to društvo 28.033 K 11 vinarjev dohodka in da se je od tega denarja porabilo pravzaprav samo 4016 K za prave obrambne namene, medtem ko se je za plače, najemnino itd. izdalo 13.322 kron 92 vinarjev in za narodno produkcijo 5153 kron 89 vinarjev. Od dohodkov se je porabilo torej samo 15 odstotkov za določene namene. »Alld. Tagblatt« trdi, da zadnja postavka ne pomeni ničesar drugega kot izdatke za strankarska politična pripravljalna dela, ki jih je izvršil dr. Pollauf v korist svojih novi nemško socialni stranki. Na te očitke odgovarjajo poročila »Zveze Nemcev«, da se je porabilo 5153 K 98 v za shode, ki se jih je priredilo 453, tako da je veljalo povprečno vsak shod 11 K, ne glede na to, da je poleg omenjene postavke tudi druga za leto 1909, namreč izdatek 4935 K 46 v za tiskovine, vabila, znamke itd. Dr. Pollauf očita Schönerjerju v svojem glasilu, da »Alldeutsches Tagblatt« neume ljubezni do nemškega ljudstva, ker živi samo od sovraštva in boja proti nemškim sorojakom. Beležimo, ker je zanimivo, kako se najhujši vsenemški kričarji koljejo med seboj.

Socialni demokrati med seboj. Skoro vsa socialno demokratska češka krojaška strokovna društva so izstopila iz socialno demokratske osrednje zveze na Dunaju ter vstopila v češko slovanško krojaško zvezo. Na ta način je nemška dunajska socialna demokratska zveza zgubila skoro polovico članov. Zanimivo je, da je hotelo vodstvo dunajske osrednje krojaške zveze ustreči zahtevam čeških separatistov, a je to preprečila dunajska strokovna komisija. Preteklo nedeljo so na Dunaju zborovali socialno demokratski čevljarji, a so se separatisti in centralisti tako stekli, da je bil shod razpuščen. Po shodu so se pretepali še na cesti.

Ruski jezik na Japonskem. Japonci so se pričeli učiti tako pridno ruskega jezika, da se je zdelo to Rusom nekoliko preveč. Mislili so, da se uče Japonci rusko zato, ker nameravajo kmalu navaliti na Rusko. Po sklenjenem dogovoru med Rusijo in Japonskom pa Rusi ne vidijo več v tem razloga. Japonci se uče rusko, ker jim je treba, da znajo jezik tako mogočnega soseda, ker to zahtevajo njihove trgovske koristi. Doslej so uvedli ruski jezik kot obližaten na Japonskem v 16 primorskih srednjih šolah. V vojnih šolah se uče na Japonskem ruskega jezika že dalj časa, kakor tudi na visokih šolah. Število japonskih naročnikov na ruske časopise tudi raste neprestano. Koliko se na Japonskem čita rusko, je dokaz to, da imajo v nekem klubu v Simonosekiju, mestu, ki ni posebno veliko, 40 ruskih časopisov.

Strah pravoslavja pred katoličanstvom. Ruski sv. sinod je izdal za one pravoslavne škofije, ki mejé ali v katerih žive katoličani v večjem številu, več značilnih odredb, ki kažejo, kako zelo mora biti katoliška vera in obredi privlačni za pravoslavno ljudstvo in koliko izvrstnih ustanov je v katoliški Cerkvi, ki jih pravoslavje ne pozna. Tako je sv. sinod dovolil vsakdanjo službo božjo, petje v ljudskem jeziku pri službi božji in uporabo molitvenika, polaga naj se posebna važnost na pridige, prilagodene religiozno-moralnim potrebam vernikov, prireja naj se svečane procesije, skupne službe božje, misijone itd., pravoslavne praznike naj se izenači s katoliškimi z blagoslovom vode in obhodom s križem, v postu naj se opravlja križev pot, poleti blagoslavljaja polje, organizirajo božja pota, uvede naj se katehizacija za otroke in odraščene, osnujejo naj se cerkvene bratovščine, abstinenčna in misijonarska društva, male hranilnice itd. Poleg teh koristnih in dobrih odredb pa je sveti sinod sklenil še druge, naravnost proti katolištvu obrnjene, n. pr. sestavo polemičnih brošur proti katoličanstvu in

lj Na vrhovih gorenjskih Alp je tekom zadnjega deževja zapadel sneg, ki je ozračje v gorah znatno ohladil. V ravninah imamo prijetno toplo vreme.

Ij V Ameriko se je hotel odpeljati sinoči 21letni Anton Zugel, rodom iz Radovice pri Črnomlju, ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Na južnem kolodvoru mu je preprečil pot policijski stražnik s tem, da ga je aretoval. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Ij Izgubila je gospa Angela Korošceva pozlačeno ovratno verižico.

Ij Mestni deklinški licej. Naučno ministrstvo je odobrilo imenovanje dr. Rudolfa Moleta za pravega učitelja slovenščine, dr. Pavla Pestotnika za pravega učitelja zgodovine in zemljepisja in gđč. Marijo Wirgler za pravo učiteljico matematike in naravoslovja na ljubljanskem mestnem deklinškem liceju.

Ij Izgubljeno in najdeno. G. Ivanka Zilčičeva je izgubila zlat prstan. — Gospa Marija Gregorka je izgubila zlato broško. — Izvošček Josip Simončič je izgubil konjsko odejo. — Tehnik Franc Verstovšek je izgubil 50 kron denarja. — Stražnik Rudolf Aplenc je našel srebrno uro, suknič in telovnik. — Šolski učencem Rudolf Ontrata je našel rjavo denarnico z manjšo vsoto denarja. — Ključar Anton Znidaršič je našel večjo vsoto denarja. — Branjevka Marija Jeričeva je izgubila prost bankovca za 10 kron.

Štajerske novice.

š Nepristranost južne železnice. Velikokrat smo imeli že priliko opozarjati na pristransko postopanje južne železnice, ki daje nam Slovincem, povsod, kjer le more, vedno brce, čeravno vozi po naši zemlji in ji dajemo mi Slovinci obilo zasluzka. Zopet nov škandalozen slučaj. V celjski okoliški občini ima južna železnica volivno pravico v prvem razredu in bi bil tudi njen glas odločilen in nesrečen za Slovence, da ni nanesel slučaj, da se je izkazal nemški postajenačelnik s pomanjkljivim pooblastilom: ter komisija ni pripustila postajenačelnika voliti. Gospod generalni ravnatelj je zopet za eno blamažo bogatejši, kajti ni se mu posrečilo, rešiti gnjilega nemštva celjskega. Kako naj imenujemo tako početje? Da je naravnost izzivalno, bode vsak pripoznal. In taka izzivanja naj še nadalje hladnokrvno prenašamo? Tako ne bo šlo dalje, prišel bo dan obračuna, katerega se ni prav nič ne bojimo.

š Romšnik. Dne 6. septembra t. l. bo prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik slovesno posvetil našo novo podružno cerkev sv. Pankracija na Radlu, ki leži na slovensko-nemški meji. Ta slovesnost obeta biti velikanska in je zanimanje za njo veliko; izletniki ne morejo prehaliti krasnega razgleda, ki se od tod nudi njihovim očem. Kdor more tedaj, naj pride 6. septembra t. l. k sv. Pankraciju!

š Otroci zažgali. štiri- in petletna otroka Marije Prislana v Dolnjih Gorčah pri Braslovčah sta se igrala 19. t. m. popoldne v skednju babice Ane Prislana z užigalicami, ki sta jih vzela v kuhinji. Zažgala sta skedenj. Vsedl vatra se je vnela tudi kašča posestnika Mihaela Rojnika v Rakovljah. Prislana ima 600 kron, Rojnik pa 1600 kron škode. Zavarovalnina znaša samo polovico škode.

š Okraden pismonoša. Pred nekaj dnevi je pismonoša Ignacij Arnuš prišel v Kurešovo gostilno v Podvincu ter obesil svojo poštno torbo na neko ključko. Ko je odhajal, je opazil, da mu je nekdo ukradel iz torbe 212 kron denarja, ki ga je prejel na pošti v Ptujju. Tatu še niso zasledili.

š Na stopnicah se ubil. Popoldne, 19. t. m., je prišel k posestniku Mihaelu Sitarju v Podgorje pri Braslovčah nek 70-leten neznan berač v vežo. Padel je po stopnicah, ki so vodile v klet, in se ubil. Kdo je neznanec, se ne vé.

Cebelarški shod v Budimpešti.

Tu se vrši v umetniški dvorani 55. potovalno zborovanje nemških, avstrijskih in ogrskih čebelarjev. Udeležba je zelo velika. Zbranih je več sto čebelarjev. Obenem pa je tudi čebelarška razstava, ki je bila 20. t. m. dopoldne otvorena po častnem pokrovitelju nadvojvodi Jožefu.

Razstava je jako lepa, posebno bogata je v oddelku za med. Na sto in sto steklenic najfinejšega medu je razstavljenega. Razstavili smo tudi trije Slovinci: Janko Strgar, čebelar v Bitnjah pri Bohinjski Bistrici, njegov brat Anton Strgar in M. Ambrožič iz Mojstrane. Janko Strgar ima razstavljen v vseh šestih oddelkih, druga dva pa le v I. in IV. Tu imamo predavanja ter razne poučne izlete. V ponedeljek smo

si ogledali vzorno kletarstvo v Budafoku, kjer nas je ondotni vodja prav prijazno pozdravil, danes pa smo bili v Gödöllö na kr. državni čebelarški šoli, kjer nas je pri vstopu pozdravil vodja tega zavoda ter baron Bela Ambrozic, oče ogrskih čebelarjev. Ogledali smo si zavod, veliko posestvo, vse z različnimi medanosnimi rastlinami posejano ter obilo sadnega drevja. Šola je jako vzorno urejena, saj imajo Ogrji na razpolago dosti državnega denarja za čebelarstvo. Na Ogrskem je več čebelarjev, ki so res pravi mojstri v čebelarstvu. Imajo nekatere, ki so se učili v Ameriki, na Francoskem in Angleškem na državne stroške.

Pred odhodom iz Gödöllö so nas prav imenitno pogostili. V razstavi in v Gödöllö je videti le z malo izjemo samo kranjske čebele.

Za čebelarstvo je na Ogrskem zelo ugodno, imajo veliko akacij, ki je skoraj eno najbolj medonosnih dreves.

Nemški katoliški shod.

Dne 23. avgusta je imela svoj občni zbor največja in najmočnejša nemška katoliška organizacija »Volksverein«. Članov šteje to društvo 650.000. Samo zadnje leto jih je pristopilo okoli 28.000. Centrala ima 18 literarno in govorniško delujočih moči. Izdalo je društvo 143 milijonov publikacij, različnih brošur in knjig. Biblioteka šteje okoli 28.000 zvezkov. Uradniško osebje se je pomnožilo zadnji čas za 70 oseb, ki vso upravo vodijo. Shodov se je priredilo zadnje leto 5000. Za študij agrarnega, obrtnega, trgovskega, industrijskega in delavskega vprašanja so posebni oddelki, ki ta vprašanja strokovno obdelujejo.

Jako zanimivo je govoril na občnem zboru družstveni predsednik tovarnar Brand. Ker se je v zadnjem času začelo od strani nekaterih katoličanov podtikati društvu necerkveno mišljenje in neko sumljivo interkonfesionalno gibanje, je predsednik odločno in jasno izjavil, da stoji društvo strogo na katoliškem temelju in da je njegovo stremljenje in njegovo gibanje vedno v soglasju s katoliškimi načeli in vsikdar korektno. Društvo se drži vedno tega načela, da gospodarsko delo ni neposredno naloga cerkve, ker ima ta višji namen in nadnaravni poklic. Pač pa spozna društvo za dolžnost vsakega katoličana, ki cerkev ljubi, da se udeležuje po svojih močeh tega velikega gospodarskega gibanja, ki bo prineslo katoličanom oni vpliv in ono politično in gospodarsko moč, ki bo cerkev branila pred napadi in jej pomagala tudi z materialnimi sredstvi njen poklic v korist človeški družbi vršiti.

K besedi se je oglasil tudi avgsburški škof dr. Lingg, ki je izjavil, da ne spada nemški episkopat k oni vrsti ljudi, o katerih je predsednik govoril, in izraža svoje veselje nad tem cvetočim in uspešnim delom, ki ga »Volksverein« vrši. S tem je ta neprijetni razdor, ki je vzdignil nekaj prahu med nemškimi katoličani, končan.

Na drugem slavnostnem zborovanju je bil prebran telegram cesarja Viljema, ki se zahvaljuje za udanost, ki se mu je pri tej priliki izrekla.

Govoril je nadalje na tem zborovanju dr. Karl Beck, profesor univerze v Freiburgu, o dušnem pastirstvu v velikih mestih. Pri vsej pozornosti na misijonske dežele ne smemo pozabiti na poganstvo, ki se širi med nami v velikih mestih. Med tem ko so bila v starem in srednjem veku mesta žarišče in središče kulturnega in verskega življenja, opazimo z žalostjo, da je dandanašnji v mnogih krajih pristno solidno versko življenje le na deželi doma.

Vzrok te žalostne resnice je iskati v tem, ker so mesta tako rapidno narasla, da jim dušno pastirstvo v svojem razvoju ni moglo slediti. V večini velikih evropskih mest je fizično nemogoče, da dušno pastirstvo svojo nalogo izvršuje. V mestno dušno pastirstvo mora priti nova moč, novo življenje. Večina velikomestnih ljudi se dušnemu pastirstvu odteguje, ker ne more duhovnik do njih. Največja rana, ki jo je zadal liberalizem cerkvi, je ta, da je odvrnil s svojimi napadi na verstvo najboljše moči od dejstva, da neštete mase ljudstva v mestih brez dušnega pastirstva rasejo. Treba je predvsem stika dušnega pastirja s posamezniki. Zdi se, da tiči še vedno v ljudskih masah hrepenenje po zgubljeni cerkvi. Kristus je govoril ne samo v templju, ampak po gorah, v čolnu, na cesti, v hišah farizejev. Dušno pastirstvo zahteva v mestih intenzivnega dela: to spričuje naraščujoče število samoumorov, prostitucije in razporeke. Pred vsem je treba gojiti versko in socialno društveno življenje, razširjati dobre časopise in širiti Vincencijeve družbe.

Kakor ni v Sahari cvetocin vrto in valovitih žitnih polj, tako tudi ne more cveteti versko življenje v župnijah z nešteti tisoči župljanov. Zato je treba temeljite reforme pastirstva v mestih.

Na 3. slavnostnem zborovanju je govoril dr. Bernhart o kulturnih nalogah nemških katoličanov: med materijelno kulturo modernega sveta in katolicizmom je nasprotje; to pa ni staro, ampak ta konflikt je svetovno-zgodovinski in potreben. Prava kultura bi davno usahnila, ko bi jo krščanske ideje ne dvigale. Ali se nima človeška kultura velikomom cerkve veliko zahvaliti, sv. Pavlu, sv. Avguštinu in Ignaciju? Vso vrednost kulture moremo presojati samo iz stališča krščanskega svetovnega naziranja.

Nemška propaganda v Slavoniji.

Ni tako dolgo od tega, ko smo na podlagi samohvale v nemških listih in pa lastnega opazovanja in izkušnje pisali o veliki narodni nevarnosti, ki preti hrvaškemu narodu od nemških naseljencev zlasti v Slavoniji. Hrvatje so se komaj ozrli na dotične nemške objave in malomarno porinili v stran celo nemško vprašanje, češ: »Kaj nam pa morejo!« Veselo in brezskrbno so se dalje prijateljili z Nemci ter jim povsod dali prostor, kjerkoli so se prikazali — ne kakor sebi enakovrednemu, marveč kakor boljšemu od sebe. Kar so tako dolgo let sejali, sedaj hitro raste in gre v klasje — ponekod so Hrvatje že imeli »veselo« žetev, ki je bila zlasti v Vinkovcih tako »bogata«, da jih je le začelo skrbeti, kam in kako bi z nemškim pridelkom...

Stvar je bila taka:

V Vinkovcih so nemški akademiki 14. t. m. s sodelovanjem še nepotrjenega pevskega in diletantskega društva »Deutsche Liedertafel« priredili veselico s čisto nemškim programom in samonemškimi vabili, kar doslej v tamošnjih krajih niti Mažari ne delajo. Najzanimivejša v sporedu je bila za rodoljubne Hrvate vsekakor v nemščini prevedena — »Liepa naša domovina!«, prevedena pa tako, da hrvaštvo nikjer ni niti z besedico omenjeno. N. pr. slove druga vrstica »Oj hrvaška zemljo mila«: »O du liebeHeldenscholle«. To je vsaj hrvaški akademični mladini bilo preveč ter je zahtevala, da se poje himno v hrvaškem jeziku. Ker se Nemci niso udali, so prišli hrvaški akademiki v polnem številu k veselici in ko je imela priti na vrsto ponemčena himna so oni zapeli »Liepo našo domovino«. Pri petju jih nihče ni motil, ko so pa na koncu zaklicali Živio Hrvaška, so Nemci zarjuli: »Krepala Hrvatska, Krepali Hrvati, abcg Hrvatska.« Na to žalitev so hrvaški akademiki odgovorili s pesmijo »Planula zora«, a ta je Nemce tako razdražila, da so z najgršimi psovkami planili po njih ter jih s palicami, stoli, poleni strahovito pretepli in končno iztisnili iz dvorane. Še-le ta dogodek je Hrvatje nekoliko zdramil in časopisje je sedaj začelo opozarjati na nevarno vsenemško gibanje v Slavoniji, zlasti v Sremu. Sedaj povedo, da se je to gibanje tudi v Vinkovcih in okolici, zlasti zadnji dve leti veselo dvignilo ter z navdušenjem in veliko silo organiziralo. Inspiratorji in glavni vodje so akademično izobraženi ljudje — zlasti dijaki vseučiliščniki, ki se ponašajo s pruskimi barvami. Pravijo, da je danes to gibanje že tako močno, da je treba Hrvatom z njim prav resno računati, ker nemške vrste niso le številne, marveč tudi gospodarsko v izvrstnem položaju. Dalje nam povedo hrvaški časniki, da so vinkovski Nemci tekom zadnjih dveh let že večkrat nemškonacionalno nastopili pri občinskih volitvah, v Kmetijski družbi in v raznih cerkvenih zadevah, sedaj si snujejo svoje pevsko društvo itd., tako da so danes vsi vinkovski Hrvatje prepričani, da imajo v tamošnjih Nemcih nevarne in neizprosne sovražnike, s katerimi jih čaka ljuta in dolgotrajna borba.

Tako se sedaj uresničuje, kar Hrvatje še pred kratkim niso hoteli verovati: da so si na lastnih prsih vzgojili gada, nevarnega narodnega tekmeča, ki jim bo gostoljubnost skušal vrati približno tako kakor jež lisici. Vsa čast narodni strpnosti, ampak narod, ki mirno trpi, da se mu lastno ljudstvo izseljuje na tuje, na njegovo zemljo pa naseljuje tujec — tak narod greši sam nad seboj in si nakopava prokletstvo vnukov. Hrvatje naj končno spoznajo, da jih z nami Slovinci ne družijo le krk, marveč tudi eden in isti sovražnik in naj po tem že enkrat uravnajo svojo politiko.

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnim Slovincem“.

iz čajo posebnega protikatoliškega časopisa. — Slovenci, pristopajmo in širimo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, da naši razkolni bratje čim preje najdejo pravo pot v naročje katoliške Cerkve!

Književnost.

* **Cantica sacra.** Cerkvena pesmarica, I. del, za četverglasni moški ali ženski zbor, drugi popravljeni natis, priredil Ant. Foerster, natisk odobril in dovolil knezoškofijski ordinarijat ljubljanski.

Ta vže tako dolgo pogrešani I. del omenjene pesmarice, je ravnokar izšel v zalogi »Katoliške Bukvarne« in obsega 70 raznih deloma že znanih, deloma novih napevov, domačih in tujih skladateljev. — Obseg vsebine se deli na pet delov. Prvi del obsega mašne pesmi, drugi del pesmi cerkvenega leta, tretji del Marijine pesmi, četrti del pesmi svetnikov in peti del napeve k blagoslovu, katerim je pridejan tudi psalm »Laudate Dominum«. Na koncu se še nahaja Haydnova zahvalna pesem in avstrijska himna. — S to zbirko sta »Katoliška Bukvarna« kakor priveditelj naš nedosežni in najzaslužnejši skladatelj g. Foerster, ustregla vsem cerkvenim in drugim moškim ter ženskim zborom. — Priporočamo torej to praktično in hvaležno pesmarico vsem zborom, zlasti slavnim šolskim ravnateljstvom srednjih in višjih šol, kakor tudi slavnim vodstvom zavodov. Cena lično vezani in razločno tiskani knjigi je 2 K 40 vin., in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Telefonska in brzojavna poročila.

KOLERA NA DUNAJU.

Dunaj, 26. avgusta. K oficelnemu komuniqueju zdravstvenega oddelka ministrstva za notranje zadeve (glej prva stran!) je pripomniti, da sta izvršila preiskavo, ki je dognala kolero, zdravnika Kohn in Kraus. Vkljub stroгим varnostnim odredbam se naglašja, da je mogoče, da se pojavi še kaj slučajev kolere.

Dunaj, 26. avgusta. Terezija Hoffmann, ki je obolela na kolero, se je danes ponoči tako povoljno počutila in se ji je obrnilo tako na boljše, da je upati, da ozdravi.

CIKLON UNIČIL MESTO.

Rim, 26. avgusta. Ciklon je uničil mesto Camelli v Piemontu in ga popolnoma razdjal. Veliko oseb je ubitih, veliko ranjenih.

KOLERA V ODESI.

Odesa, 26. avgusta. Tu se je ta teden pojavilo vsega skupaj 12 slučajev kolere.

POMILOŠČEN MORILEC.

Praga, 26. avgusta. Morilca trafikanta Bartaka, ki ga je praško porotno sodišče obsodilo na vislice, je cesar pomilostil. Najvišji sodni dvor ga je zato obsodil v dvajsetletno težko ječo.

BOJ MED OBČINSKIM STRAŽNIKOM IN TATOV.

Praga, 26. avgusta. V bližnji vasi je včeraj dopoldne nastal prvi boj z revolverji med občinskim stražnikom in dvema tatovoma, pri čemur je bil stražnik ranjen. Tatova sta ušla, vendar so pozneje enega ujeli. Aretovani je osumljen, da je svoječasno umoril v bližini Prage nekega policijskega agenta.

OROŽNIK ZABODEL VOJAKA.

Budimpešta, 25. avgusta. V Alsogyör Pyamos so se neki došli cigani stekli med seboj. Orožniški postajenačelnik je hotel napraviti red ter je zasliševal pretepače. Nek vojak, ki je bil na dopustu, se je vmešaval v zadevo ter se je norčeval iz orožnika. Orožnik ga je hotel po večkratnih opominih aretovati, pri tem pa je potegnil vojak bajonet in skočil proti orožniku. Orožnik mu je držal nasproti sabljo, ki se je globoko zadrila v prsa besnemu vojaku. Bil je takoj mrtev.

ČASTNIKI NAPADLI GENERALA.

Moskva, 26. avgusta. V tukajšnjem vojaškem taborišču je napadlo 60 mladih častnikov lopo nekega neljubega generala. Uničili so vso hišno opravo.

VELIKANSKI GOZDNI POŽARI V AMERIKI.

London, 26. avgusta. Iz New Yorka se poroča, da je pri velikanskih gozdnih požarih deset Japoncev izgubilo življenje pri gašenju v zahodni Montani. Od 12 Japoncev, ki so bili tjakaj poslani, sta se vrnila samo dva, skrajno izmučena. Ostali so zgoreli. Tudi štirje vojaki - črnici so pri gašenju našli smrt.

AVIATIK PONESREČIL.

Lipsko, 26. avgusta. Včeraj dopoldne se je v Johannesthalu ponesrečil aviatik Grulich, ki je padel iz višine 30 metrov na tla s svojim letalnim strojem, ki se je popolnoma razbil. Grulich je ranjen samo na levi nogi.

ANGLEŠKI VOHUNI V BORKUMU.

Emden, 26. avgusta. Akti predpreiskave vohunske afere Angležev v Borkumu so zaključeni ter so jih še tekom včerajšnjega dne odposlali najvišjemu vojaškemu sodišču. Angleža, osumljena vohunstva, bodo prepeljali v Lipsko. Angleža tajita krivdo. Vendar sta pa zelo težko kompromitirana, ker so našli pri njiju načrte z vpisanimi številkami, fotografske posnetke in instrumente za merjenje. Dognalo se je, da je eden izmed njiju, po imenu Freucha, svoječasno bival v Kodanju, kjer se je učil nemškega jezika, kakor tudi severnih. Pravi vohun in izdelovatelj načrtov in fotografij, po imenu Brandon, govori zelo dobro nemško. Sumi se, da je angleški častnik.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 300*2 m, sred. zračni tlak 736*0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
25	9. zveč.	738*5	16*1	sl. jvzh.	jasno	
26	7. zjutr.	38*9	14*2	"	"	0*0
	2. pop.	37*3	25*5	sl. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temp. 16*4, norm. 17*8.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 26. avgusta.

Pšenica za oktober 1910	9*81
Pšenica za april 1911	10*15
Rž za oktober 1910	7*35
Rž za april 1911	—
Oves za oktober 1910	7*79
Koruza za avgust 1910	5*75
Koruza za september 1910	—
Koruza za maj 1911	5*75

Razpis.

Pri okrajni bolniški blagajni v Ljubljani je oddati službo

blagajniškega zdravnika

S to službo je spojena letna plača 1800 K in za obiske bolnikov izven teritorije ljubljanskega mesta po 40 vin., oddalnine od vsakega kilometra ter prosta vožnja.

Prosilci imajo vložiti svoje prošnje do 30. avgusta t. l.

pri podpisani blagajni.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani

dne 23. avgusta 1910.

Načelnik:
Fr. Bartl.

Knez Hugo Windisch-Grätzov gozdni urad v Planini išče

2 delavski družini,

kateri bi takoj nastopili. - Natančna pojasnila daje gorenji urad

Knez Hugo Windisch-Grätzov gozdni urad v Planini

dne 24. avgusta 1910.

2424 3

Razpis.

St. 15.215/10.

Za zgradbo

cest Stari trg-Kot-Lučičice, Predgrad-Dol, Dol-Prelesje-Kot, Čeplje-Zagozdec-Predgrad in Čeplje-Vimol-Vrtače

na okroglo 65.000, 50.000, 25.000, 27.500 in 11.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene vsa dela obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalne svote naj se predložijo

do 12. septembra 1910, ob 12. uri opold.

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, doposlati je zapečateni z nadpisom: „Ponudba za preuzetje gradbe cest v poljski dolini, cestni okraj Črnomelj“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridržuje pravico izbrati ponudnika ne gledé na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo in oddati ceste skupno ali posamezno v izvršitev.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na vpogled v deželnem stavbnem uradu

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 24. marca 1910.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Vabilo

na oficijelno

otvoritev kavarne in
restavracije Bellevue

v nedeljo dne 28. t. m.

kjer bode ob 4. uri popoldne ob vsakem vremenu prvič zadonela slavna »Slov. filharmonija« na prijaznem šišenskem griču 2435

Z odličnim spoštovanjem

A. Zajec.

Gospodom boljših krogov

se nudi prav izdaten postranski zaslužek kot zastopniki za Ljubljano in Kranjsko neke tuzemske zavarovalnice za zivljenje prve vrste z občinsko garancijo. — Ponudbe pod »Molčljivost« na glavno pošto v Ljubljani le proti vročilnemu listu. 2431

Dr. Demšar

odpotuje

do 4. septembra

Svitla luč z absolutno prihrano!

Patentna svetilka z intenzivno petrolejsko žarno lučjo, primerna za javno razsvetljavo, železniške postaje, za velika industr. podjetja. Svtilobna moč: 750 sveč. Poraba: 1/4 litra petroleja na uro. Varna proti vetru in viharju.

Druga s 180 sveč svitlobe, poraba 1/8 litra petroleja na uro primerna za noiranje razsvetljavo kavnarn, restavracij, urtnih paviljonov in velikih lokalov. — Ta svetilka ne razširja nikakega slabega duha, ker je brez stenja. Absolutno jamstvo za najmanj 30% prihranek pri plinu in za večjo luč pri vporabi patentnega gorilca „OLSO“, družbe za „Olso“ luč Halbmayer & Co., Dunaj.

Zastopnik za province: E. Rudan, Trst, Corso 13.

Ceniki in proračuni na zahtevo zastopnj in franko. Iščejo se zastopniki za Kranjsko. Prednost imajo strokovnjaki, ki morejo dati kako jamstvo. 2419

? I ?
I K O
? O ?

== Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena ==

se dobi samo pri H. SUTTNER, Ljubljana, Mesni trg

Lastna tovarna ur v Svici.

2018

Tovarniška varstvena znamka „IKO“.

? I ?
I K O
? O ?

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
štatiš. sred-
stvo

Seydlin

Izdovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobri
se
povzorni

St. 15.109

Razpis

2418 3

Za zgradbo

vodovoda za Naklo z okolico, politični okraj Kranj

na 47.327 K 50 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do

10. septembra t. l. ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečaten z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za Naklo z okolico, politični okraj Kranj“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Ravnato je izrecno izjaviti, odkod hoče ponudnik armature dobaviti.

Ponudbi je tudi priložiti seznamek enotnih cen za dela in dobave potrebne pri hišnih vpeljajah.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah ter se za znesek 10 K tudi lahko dvignejo.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 23. avgusta 1910.

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujava za parkete ali polikane
tla priporoča v škatljah po en, pol in četrti kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1443 46

Enonadstropna hiša 2 učenca

majhna se proda iz proste roke v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka.

2147 8-1

sprejme takoj za mizarški obrt **Damijan Bonča, mizar v Vižmarjih št. 48, p. Št. Vid nad Ljubljano.**

2372 10

Z dobrim vspehom se pripravljajo skušniji za enoletne prostovoljce.

Tozadevna vprašanja naj se naslovijo na upravo »Slovenca« pod naslovom »Skušnja«.

Deklice iz poštenih rodbin, katere bi rade posečale veles. zunanjo in notranjo šolo, ozir. trgovski tečaj, učitelj. pripravnico i. t. d., katero vodijo vlč. g. Uršulinke v Škofji Loki, dobe

stanovanje s hrano

sploh vso oskrbo pri gospej **ANI HAFNER** v Škofji Loki št. 93, II. nadstropje, tik župnijske cerkve. 2409

Prodaja ali v najem se odda 2368

velika delavnica

primerna za stavbeno obrt: cesta na Rudolfovo železnico št. 10. Prostor je primeren tudi za vogalno stavbo. Poizve se v »Obrtnem pomožnem društvu« v Ljubljani, Kongresni trg 4, I. nadstr.

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino najboljšo sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4- BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Gospodična

želi **ostopiti v službo** v kako prodajalno kot knjigovodkinja ali kaka blagajničarka ali v kako posojilnico. Nalov pove upr. tega lista. 2423 (3)

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2- . Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6'60. Naročila po povzetju. 3281

Ant. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo št. 2,
poleg čevljar. mostu
Izdeluje šopke, vence, trakove.
Velika zaloga nagrobnih ven-
cev. Zunanja naročila točno.
Cene zmerne.

3662 52-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraquistischer Mittelschulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3- .
Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del; vez. K 1'80.
Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 slikami vez. K 2'20.
Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3- .
Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50.
Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40.
Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80.
Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80.
Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred srednjih šol; vez. K 1- .
Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred srednjih šol; } Cena se
Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred srednjih šol; } naznani
} pozneje.
* Bl. Matek - Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30.
Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne projekcije**; 29 slik. K -'60.
Bl. Matek, **Geometrija** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred; vez. K 3- .
* Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80.
* **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Matekove matematične knjige za srednje in višje gimnazijske razrede I. del naj si letos nabavijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena K -'60 in dodatek k geometriji, cena K -'90.**

Matek-Zupančič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za višje razrede realk; vez. K 5'30.
Juvančič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za srednje in njim sorodne šole. I. del. vez. K 2'50.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespondenčno pismo; broš. K 3- .
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno pismo; broš. K 2'40.
Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred realk in za sorodne šole; cena se naznani pozneje.
Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90.
Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti Katilini; broš. K -'60.
Jeršinovic Anton, **Livijev komentar**; broš. K -'60.
Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Ilijade; broš. K -'80.
Jerovšek Fran., **Besede in rekla**, namenjene učencem, ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodotovih zgodovin. raziskavanj. Cena se naznani pozneje.
Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove Eneide in k izbranim pesmim iz „Georgica“ in „Bucolica“. Cena se naznani pozneje.
Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega slovstva**. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2- , vez. K 2'50.
Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K -'80.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20.
Foerster Anton, **Cantica sacra**. I. del. Cerkevna pesmarica za moški ali ženski zbor (četveroglas.). K 2'40.
Ta pesmarica je za vse one učne zavode, kjer se vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Socijologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80.
Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5- .
Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4- , vez. K 5'40
Leposlovna knjižnica:
I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman. K 2- , vez. K 3- .
II. zvezek: Ivan Turgenjev Sergjejevič, **Stepni kralj Lear**. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob Volgi**. K 1'20, vez. K 2'20.
III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Straža**. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. **Ponižani in razžaljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3- , vez. K 4'20.
V. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Kobzar**. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60.
VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**. Roman. K 1'90, vez. K 3- .
VII. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram. **Hajdamaki**. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor Kobzar.
VIII. zvezek: A. Sheehan. — Fran Bregar. **Dolina krvi**. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80.
Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih. K 1'40, vezano K 2'40.
Anton Medved, **Za pravdo in srce**. Tragedija v petih dejanjih. Vez. K 3'50.
Ljubljana, Kazipot s pridejanim načrtom K 1'20.
Načrt Ljubljane, dvobarvni tisk K -'30.
Isti v petih barvah K -'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.